

DECIZIE

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Visterniceanu Emilia,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Buruiană Ana
împotriva Emiliei Visterniceanu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii
contractuale și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2016, prin care a fost
respinsă cererea Emiliei Visterniceanu cu privire la repunerea apelului în termen și
restituită apelantei Visterniceanu Emilia cererea de apel ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă :

La 27 noiembrie 2009, Buruiană Ana a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Emiliei Visterniceanu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii
contractuale și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că în temeiul contractului de împrumut din 20
martie 2006, dat cu împrumut Emiliei Visterniceanu suma de 5 000 euro cu o
dobândă lunară de 1,8 %, adică câte 90 euro lunar.

Sușține reclamanta că deși, conform contractului de împrumut, Visterniceanu
Emilia s-a obligat să restituie împrumutul până în luna iunie 2006, aceasta nu și-a
onorat obligațiunile asumate și nu i-a restituit împrumutul în sumă de 5000 euro și
dobânda prevăzută de contract, care pentru perioada 20 martie 2006 – 27 noiembrie
2009 constituie suma de 3 980 euro.

Mai indică reclamanta că la 23 martie 2006, i-a mai împrumutat Emiliei
Visterniceanu 4 000 euro cu o dobândă lunară de 1,8% adică câte 72 euro lunar pe
care pârâta s-a obligat să-i restituie în luna iunie 2006.

Însă, Visterniceanu Emilia nu și-a onorat nici obligațiunile asumate conform
contractului din 23 martie 2006 și nu i-a restituit atât împrumutul în sumă de 4 000
euro cât și dobânda contractuală, care pentru perioada 23 martie 2006 – 27 noiembrie
2009 constituie 3 105 euro.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 867, 872 Cod civil.

Solicită încasareade la Emiliei Visterniceanu în beneficiul său a datoriei în
sumă de 9 000 euro, dobânzii contractuale în sumă de 6 995 euro și a cheltuielilor de
judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 28 iunie 2010, a fost încasat de la Visterniceanu Emilia în beneficiul Anei Buruiană datoria în mărime de 9 000 euro, echivalent în lei moldovenești la momentul executării hotărârii, dobânda contractuală în sumă de 6 995 euro echivalent în lei moldovenești la momentul executării hotărârii și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 7 154, 50 lei. Totodată, s-a hotărât că se va încasa de la Visterniceanu Emilia dobânda de întârziere conform art. 619 Cod civil, în cazul neexecutării hotărârii în termen de 90 de zile din data devenirii hotărârii definitive.

La data de 22 aprilie 2013, Visterniceanu Emilia a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind depusă tardiv. Totodată, apelanta a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2013 a fost admis demersul Emiliei Visterniceanu privind scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, fiind stabilită pentru achitare suma de 2 500 lei, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Visterniceanu Emilia, s-a acordat termen apelantei pentru achitarea taxei de stat până la data de 25 iulie 2013 ora 10.00 și explicat că în cazul neîndeplinirii în termenul acordat de instanță a indicațiilor menționate cererea de apel v-a fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2013, cererea de apel depusă de Visterniceanu Emilia a fost restituită din motiv că apelanta nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea din 10 iunie 2013. La fel, a fost explicat apelantei că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași apelant cu aceeași cerere de apel împotriva aceleiași hotărâri cu același obiect și aceleași temeuri, dacă vor fi lichidate neajunsurile.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 martie 2014, a fost respins recursul declarat de Visterniceanu Emilia și menținută încheierea instanței de apel.

La 01 aprilie 2014, Visterniceanu Emilia a depus repetat cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe solicitând repunerea în termen și admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind depusă tardiv.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2014, cauza a fost ridicată de la examinare în ordine de recurs și transmisă președintelui instanței pentru a fi repartizată în mod aleatoriu spre examinare în ordine de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2016, a fost respins demersul Emiliei Visterniceanu de repunere a apelului în termen și restituit apelul declarat de Visterniceanu Emilia ca fiind depus tardiv.

La 05 iulie 2016, Visterniceanu Emilia a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea pricinii spre rejudecare la faza primirii cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat că nu există nici o dovadă ce ar confirma că dânsa a recepționat încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel din 10 iunie 2013, pentru a înlăturarea a cărorva neajunsuri, cu atât mai mult că pentru data stabilită a solicitat amânarea ședinței de judecată.

Mai indică că încheierea de restituire a cererii de apel a contestat-o cu recurs, iar decizia, prin care a fost respins recursul, nu a recepționat-o și nu a fost informată oficial despre faptul că recursul a fost respins.

Totodată, menționează că ținând cont de faptul că în cazul în care după restituirea cererii de apel sunt înlăturate deficiențele, partea este în drept să depună o cerere de apel, imediat cum a aflat despre respingerea cererii de recurs, până la expirarea termenului de 30 de zile a depus o nouă cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, însă care l-a fel, a fost restituită.

Consideră că încheierea instanței de apel este una ilegală și neîntemeiată, bazată pe aplicarea eronată a normelor de drept și aprecierea arbitrară a tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale speței.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum denotă din actele cauzei copia încheierii instanței de apel din 18 mai 2016 a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces, inclusiv recurentei Visterniceanu Emilia la data de 26 mai 2016, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire cu nr. de înregistrare 19261-4 (f.d. 117), însă careva date privind recepționarea acesteia de către destinatari materialele cauzei nu conțin.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul 05 iulie 2016, împotriva încheierii instanței de apel din 18 mai 2016 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă actele cauzei, hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău prin care a fost încasat de la Visterniceanu Emilia în beneficiul Anei Buruiană datoria în mărime de 9 000 euro și dobânda contractuală în sumă de 6 995 euro în lei moldovenești la momentul executării hotărârii, a fost emisă și pronunțată la 28 iunie 2010 (f.d. 42).

Tot materialul probator atestă că despre redactarea hotărârii motivate și posibilitatea de a lua cunoștință de conținutul acesteia, Judecătoria Centru mun. Chișinău a comunicat participanților la proces, inclusiv Emiliei Visterniceanu prin scrisoarea din 07 iulie 2010, iar la 22 august 2010, Judecătoria Centru mun. Chișinău a expediat titlul executoriu emis în temeiul hotărârii din 28 iulie 2010 pentru executare Oficiului de Executare Centru (f.d. 48-47).

Este cert și faptul că la 22 aprilie 2013, Visterniceanu Emilia a depus cerere de apel în care, invocând că despre hotărârea primei instanțe a cunoscut doar la 18 aprilie 2013, a solicitat repunerea în termen și admiterea apelului cu casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind depusă tardiv. Totodată, Visterniceanu Emilia a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat (f.d. 50-57).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2013, a fost admis demersul Emiliei Visterniceanu privind scutirea parțială de la plata taxei de stat

pentru depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Visterniceanu Emilia, fiind acordat apelantei termen pentru achitarea taxei de stat în sumă de 2 500 lei până la data de 25 iulie 2013 ora 10.00.

Iar, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2013, menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 19 aprilie 2014, cererea de apel depusă de Visterniceanu Emilia a fost restituită din motiv că apelanta nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea din 10 iunie 2013, totodată fiind explicat apelantei că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași apelant cu aceeași cerere de apel împotriva aceleiași hotărâri cu același obiect și aceleași temeuri, dacă vor fi lichidate neajunsurile (f.d. 61-62, 73-74).

La 01 aprilie 2014, Visterniceanu Emilia a depus repetat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoria Centru mun. Chișinău din 28 iunie 2010, solicitând totodată și repunerea în termen a apelului.

Drept urmare, prin încheierea din 18 mai 2016, Curții de Apel Chișinău a respins demersului Emiliei Visterniceanu de repunere în termen a cererii de apel, restituindu-i apelantei Visterniceanu Emilia cererea de apel depusă împotriva hotărârii Judecătoria Centru mun. Chișinău din 28 iunie 2010 ca fiind depusă tardiv, instanța de apel fundamentându-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Visterniceanu Emilia în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

Aceasta deoarece în conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC (în vigoare la momentul emiterii hotărârii atacate), termenul de declarare a apelului este de 20 zile de la data comunicării hotărârii motivate, dacă legea nu dispune altfel, chiar dacă apelul a fost depus anterior.

Iar, prin prisma prevederilor art. 170 alin. (4) CPC și art. 376 alin.(1) CPC, restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate cu aceeași cerere de apel, însă, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 alin.(1) CPC, adică în termen de 20 zile de la data comunicării hotărârii motivate.

Pe când, Visterniceanu Emilia deși, în cererea de apel a indicat că despre existența hotărârii Judecătoria Centru mun. Chișinău din 28 iunie 2010 ia devenit cunoscut la data de 18 aprilie 2013, a depus repetat cererea de apel împotriva acestei hotărâri doar la 01 aprilie 2016, adică peste 11 luni și 13 zile, respectiv, cu încălcarea esențială a termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Totodată, instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, justificat a respins și cererea cu privire la repunerea apelului în termen.

Or, Visterniceanu Emilia, odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu a indicat careva temeuri de fapt și de drept pentru repunerea apelului în termen și nu a făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Sub acest aspect, la caz, nu constituie o justificare a omiterii termenului de declarare a apelului, faptul că apelul este depus repetat în termen de 30 de zile din

momentul când Visterniceanu Emilia a aflat despre decizia Curții Supreme de Justiție din 19 martie 2014 prin care a fost menținută încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 iulie 2013 cu privire la restituirea cererii de apel depuse anterior împotriva aceleiași hotărâri din motivul neînlăturării în termen a neajunsurilor menționate în încheierea din 10 iunie 2013.

Deoarece, la caz, curgerea termenului de 20 de zile de declarare a apelului de împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 iunie 2010, a început a curge pentru Visterniceanu Emilia la date de 18 aprilie 2013, când i-a devenit cunoscută hotărârea și a expirat la 08 mai 2013, pe când cererea de apel a fost depusă doar la 01 aprilie 2016.

Sub acest aspect este de menționat că depunerea anterioară a cererii de apel nu a întrerupt curgerea termenului de declarare a apelului, deoarece pentru întreruperea curgerii termenului de declarare a apelului este necesar ca apelul să fie depus în modul stabilit de lege, însă în speță se constată că cererea de apel a fost depusă anterior de Visterniceanu Emilia împotriva aceleiași hotărâri fără respectarea prevederilor art. 364 CPC și art. 365 CP, din care motiv, ulterior apelul fost restituit în legătură cu neînlăturarea neajunsurilor de către apelantă.

În aceste condiții este cert că, Visterniceanu Emilia, cunoscând despre hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 28 iunie 2013, la data de 18 aprilie 2013 era ținută să se conformeze prevederilor legale și să depună cererea de apel împotriva acestei în termen de 20 de zile, adică până la 08 aprilie 2013, pe când cererea de apel a fost depusă doar la 01 aprilie 2014, situație ce indică la omiterea de către aceasta a termenului pentru apărarea dreptului încălcat.

În circumstanțele relatate, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

De altfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vre-unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurentă sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Visterniceanu Emilia.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Buruiană Ana împotriva Emiliei Visterniceanu cu privire la încasarea datoriei, dobânzii contractuale și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Tamara Chișca-Doneva